

fuzinadi

Leto 46

Ravne na Koroškem, februarja 2009

št. 2

PETROL ENERGETIKA

Celostna oskrba z vodami

S pridobljenima koncesijama za dobavo in distribucijo pitne vode ter zbiranja, odvajanja in čiščenja odpadnih voda na ZGO-ju Ravne smo v Petrolu Energetiki stopili na področje celovitega upravljanja z vodami.

Odjemalce oskrbujemo z vodo, ki se uporablja za pitje, za pripravo sanitarne tople vode in za tehnološke namene za hlajenje naprav. Voda se v vodovodno omrežje črpa iz dveh vodnjakov s potopnimi črpalkami. V vodnjakih so vgrajeni kloratorji, s katerimi se izvaja kloriranje vode ob intenzivnih padavinah, ko se poveča tveganje za zagotovitev neoporečnosti vode. Letno se v vodovodno omrežje na ZGO-ju načrpa in potroši preko 1.000.000 kubičnih metrov pitne vode. Da zagotovimo učinkovito in pravočasno odkrivanje ter odpravljanje potencialnih tveganj za zdravje uporabnikov vode, v Petrolu Energetiki izvajamo notranji nadzor po načelih sistema HACCP, s katerim ugotavljamo specifična tveganja (biološke, kemične in fizikalne lastnosti), ki lahko negativno vplivajo na neoporečnost vode, in določamo ukrepe za kontrolo nad njimi. V sodelovanje z Zavodom za zdravstveno varstvo Ravne smo definirali tveganja, ki lahko kakorkoli vplivajo na kakovost pitne vode, ter določili način in dinamiko jemanja vzorcev pitne vode in sanitarne tople vode za izvedbo mikrobioloških in kemijskih analiz.

Za preprečitev nastanka legionele izvajamo redno dezinfekcijo vodovodov in vodohramov sanitarne tople vode s termošoki (segrevanjem vode na temperaturo nad 65 °C). Dodatno pričakujemo in tudi pozivamo porabnike pitne vode, da sami pristopijo k sanaciji in obnovi svojega vodovodnega omrežja v zgradbah. V letu 2008 smo obnovili dele primarnega vodovodnega omrežja in jaške ob mostu pri Kisikarni in objektu Toplarna Petrola Energetike. V vodnjaku 1 smo zamenjali drugo črpalke z novo ter s tem izboljšali zane-

sljivost oskrbe z vodo. Z »on line« spremljanjem parametrov pitne vode (pretok, tlak, nivo podtalnice, vsebnost klora, električna prevodnost vode) tako v vodnjakih kot opazovalnih vrtinah lahko ob vsakem času ugotovimo kakršnakoli odstopanja in po potrebi pristopimo k izvedbi ukrepov za zagotovitev zanesljive oskrbe s pitno vodo. Naš osnovni cilj je zagotoviti oskrbo odjemalcev s potrebnimi količinami pitne vode ustrezne kakovosti, kot jo zahteva Pravilnik o pitni vodi.

Leta 2008 smo v Petrolu Energetiki izvedli vrsto nalog na področju preventivnih in kurativnih vzdrževalnih del. Za zagotavljanje učinkovitega ukrepanja in dela na vodooskrbnem omrežju izvajamo vsakoletna izobraževanja naših sodelavcev. Redno kontroliramo omrežje pitne in sanitarne tople vode, v primeru potrebe ukrepamo in obvestimo odjemalce preko lokalnih medijev, s pisnimi obvestili preko kurirske službe, v nujnih primerov pa tudi neposredno, ustno obvestimo odgovorne osebe porabnikov vode.

Januarja 2009 smo vse odjemalce pitne vode na ZGO-ju obvestili, da so izpolnjeni vsi tehnični pogoji za začetek uporabe podtlačnega kanalizacijskega omrežja in čistilne naprave ter izvedbo priključev na javno vodovodno omrežje. Ker se na vodovodno omrežje in omrežje podtlačne kanalizacije lahko odjemalci priključijo na osnovi soglasja za priključitev, smo vsem odjemalcem poslali vlogi za priključitev na kanalizacijsko in vodovodno omrežje, ki ju izpolnjeni vrnejo na Petrol Energetiko (Bojan Medved).

Petrol Energetika, d. o. o.

DRUŽABNA PRIREDITEV V SISTEMSKI TEHNIKI IN ARMASU

Cvet za jubilate dela

V Sistemski tehniki je lani okrogli delovni jubilej praznovalo enajst sodelavcev in sodelavk: dva sta bila delu zvesta deset let, šest jih je doseglo dvajset let delovnega staža, trije pa so delali že trideset let. V družbi Sistemski tehnika Armas so leta 2008 jubilanti dela postali dva sodelavca in sodelavka: eden je dopolnil deset let skupne delovne dobe, dva pa trideset. Kot že nekaj zadnjih let sta jih podjetji, ob organizaciji sindikata, počastili na srečanju zaposlenih ob zaključku leta, ki je bilo 12. decembra lani pri Marinu v Šentanelu. Nagovorila jih je in jim čestitala izvršna direktorica v Sistemski tehniki **Bojana Epšek**, po t. i. uradnem delu pa je za zabavo skrbel ansambel Stil 5.

A. Č.

Foto: Dušan Pahor.

Za glasbeno ozadje in ples so igrali fantje iz skupine Stil 5.

Foto: Dušan Pahor.

Sodelavcem je o preteklem delu in načrtih podjetja spregovorila Bojana Epšek, izvršna direktorica v Sistemski tehniki.

Foto: Dušan Pahor.

V prijaznem ambientu gostišča je tudi druženje prijetno.

Foto: Dušan Pahor.

Fotografija za spomin (od leve proti desni) – jubilanti (s cvetjem) in vodstvo podjetij: izvršni direktor v Sistemski tehniki Armas mag. Gregor Švajger, mag. Jasenko Perenda, Rok Kotnik, Erika Ring, Urška Bajec, izvršna direktorica v Sistemski tehniki Bojana Epšek, Jožef Virtič in Aleš Marksl; čepita Ivana Švarc iz kadrovske službe in Dušan Golnar, predsednik sindikalne podružnice SKEI v Sistemski tehniki.

OBISK ŠTIPENDISTOV V PODJETJU OPREMA RAVNE

Vezi z bodočimi sodelavci

V Opremi Ravne vsako leto na obisk povabijo svoje študente. Tako je bilo tudi letos. Štipendisti, zdaj jih je osem, med njimi so po štirje bodoči strojni tehniki in inženirji strojništva (po eden na univerzitetni in višjestrokovnošolski ravni ter dva na visokošolskem nivoju), so se konec januarja sestali z vodstvom podjetja. Direktor **Darko Jevšnikar** jim je predstavil podjetje, predvsem njegov proizvodni program, in jih seznanil z gospodarskim položajem, na koncu obiska pa so se štipendisti podali tudi v proizvodno halo.

A. Č.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

BESEDA ŠTIPENDISTOV

Matjaž Ferk: »Sem študent strojništva v Mariboru in štipendist Opreme Ravne že dve leti. Tovrstna srečanja predstavnikov podjetja in štipendistov so v redu, saj tako izvemo, kaj se v podjetju dogaja, predstavijo nam bodoče delo in tudi možnosti za prakso. V podjetju sem bil že četrtič na počitniškem delu, tudi tema moje diplomske naloge se bo verjetno povezovala z Opremino dejavnostjo.«

Blaž Podričnik: »Študiram strojništvo na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani, in sicer na univerzitetni stopnji. Že lani sem bil na srečanju štipendistov v podjetju in se mi zdi primerna oblika za seznanitev s podjetjem in z novostmi ter razvojem v njem. V Opremi Ravne sem opravljal tudi počitniško delo in prakso. Višina štipendije je ustrezna.«

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Štipendisti med pogovorom z direktorjem Darkom Jevšnikarjem in Petrom Mavričem iz kadrovske službe

TOPLI OBROK ZA RAVENSKE DIJAKE IZ SLORESTOVE KUHINJE

»Kot da jemo doma«

V ravenskem obratu Sloresta od lanskega septembra ne pripravljajo toplih obrokov le za zaposlene v različnih podjetjih, temveč skrbijo tudi za prehrano dijakov Šolskega centra (ŠC) Ravne. Zanimalo nas je, kako je dijaška prehrana urejena na Gimnaziji Ravne.

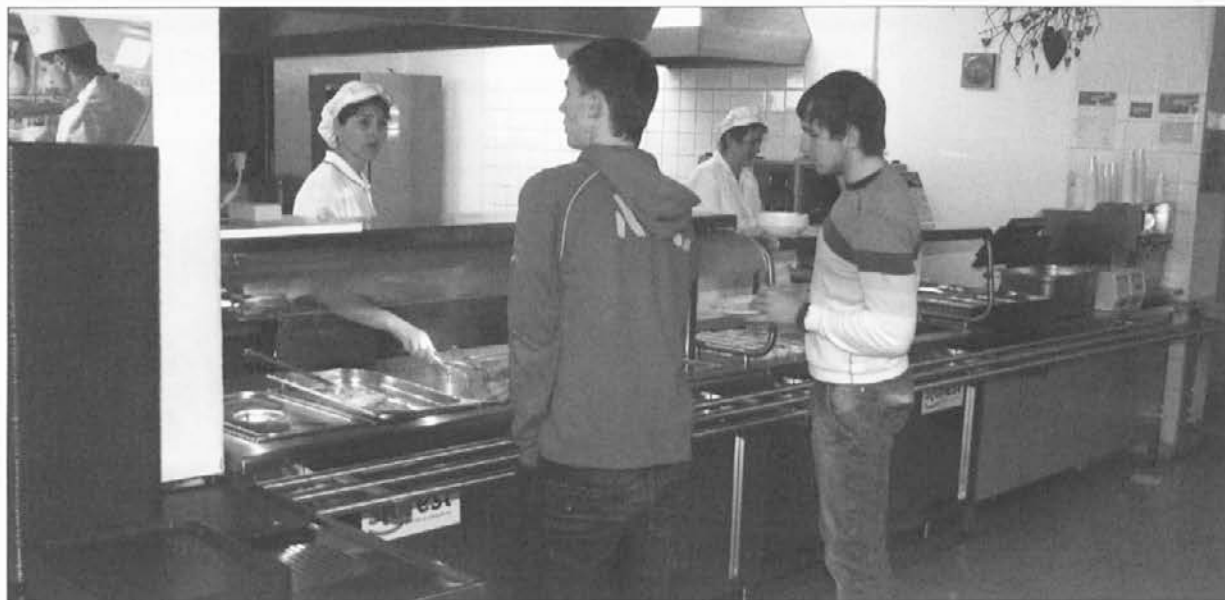

Foto: Matej Kodrin.

Razdelilni pult – dijaki hrano odnesejo k mizam in pladnje po obroku tudi sami pospravijo.

Zakon o subvencioniranju dijaške prehrane (Uradni list RS, št. 45/2008) z letošnjim šolskim letom vsem dijaku zagotavlja pravico do brezplačnega toplega obroka za vsak šolski dan prisotnosti pri pouku. Financiranje se zagotavlja iz sredstev državnega proračuna, in sicer v višini 2,42 evra za en dnevni obrok. Srednje šole morajo vsem upravičencem zagotoviti dnevni topli obrok, in sicer med poukom v ustreznem prostoru stavbe, kjer delujejo, in v dovolj dolgem odmoru. Ponudnika dijaške prehrane so šole izbrale na podlagi javnih razpisov. Sestavo, obseg in kakovost dnevnega toplega obroka v skladu s smernicami zdravega prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah določi minister, pristojen za šolstvo, v sodelovanju z ministrom, pristojnim za zdravje.

Slorest je bil izbran kot najboljši ponudnik toplih malic na kar 13 srednjih šolah v Sloveniji. Te so: Srednja zdravstvena šola Maribor; Ekonomska in trgovska šola Brežice; Srednješolski center Postojna; Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana; Gimnazija Moste, Ljubljana; Srednja zdravstvena šola, Ljubljana; Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo, Ljubljana; Srednja šola za oblikovanje in fotografijo, Ljubljana; Gimnazija Škofja Loka; Strojna šola, Škofja Loka; Srednja lesarska šola, Škofja Loka; Gimnazija Kranj in Srednješolski center Ravne.

Kot piše na spletni strani Sloresta (www.slorest.si), dijaške malice pripravljajo v skladu s smernicami zdravega prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah in s Praktičnimi navodili za načrtovanje dnevnih toplih obrokov za dijake. Malice so sestavljene iz vseh skupin živil, zato

so obroki uravnoteženi in kakovostni. Pripravljeni so dnevno sveže iz svežih surovin, uporabljajo tudi bio živila. Malice so pripravljene z manj soli, manj maščob in manj sladkorja. Za transport se uporabljajo ustrezne transportne posode, ki v skladu s sistemom HACCP zagotavljajo minimalne spremembe temperature hrane. V Slorestu so pripravili štiri sklope jedilnikov: jesenske, zimske, pomladne in poletne, pri njihovi sestavi pa upoštevajo tudi predloge dijakov.

V glavnem pohvale prehrane

V kletnih prostorih prizidka Gimnazije Ravne je razdelilna kuhinja z jedilnico, v kateri je 160 stolov. Gimnazijci se na malici zvrstijo v dveh šolskih urah. Najprej so na vrsti dijaki prvih letnikov, ob 9.25, zadnji pa v jedilnico prihajajo tretji letniki, ob 10.25. Vsak dan v razdeljevalnici svoj obrok poje okoli 600 dijakov, ki lahko izbirajo med dvema menijema. Prvi je mesni, drugi vegetarijanski. Če želijo slednjega, ga morajo predhodno naročiti preko Slorestove spletne strani.

Ko sem nekega zasedenega dne konec januarja obiskala jedilnico, so dijaki lahko izbirali med fižolovo pašto, hrenovko in jogurtom ter sirovim štrukljem in jogurtom. V jedilnici ni bilo gneče, dijaki so prihajali, pojedli, malo posedeli, nakar so prišli novi ... in tako vse do skoraj enajste ure, ko so k malici sedle tudi razdeljevalke hrane.

Poklepetala sem tudi z dijaki in dijakinjami.

Miha iz 3. d-razreda je rekel, da je malica v redu, želi si le nekoliko bolj pestrega jedilnika. Jé vse, še posebej rad ima zdravo hrano. Večkrat zato izbere tudi vegetarijanski meni. Ker doma zjutraj

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Tudi dekleta pridno jedo, stradanje ni primerna dieta.

ne zajtrkuje, meni, da bi lahko bile porcije večje. **Aleš** iz 4. š-razreda je nad toplim obrokom navdušen, opisal ga je s pridevniki: super, dober, v redu, »delicious« (slasten). »Kot bi jedel doma,« je povzel in povedal, da se vedno do sitega naje, saj je na voljo kruh, pa tudi nekoliko večja porcija, če zanjo prosiš, ni problem. »Pa še zastoj je,« se je nasmehnil.

Janja iz 4. d-razreda je vegetarijanka in izbira le drugi meni, zato opaža, da so na jedilniku zelo pogosto testenine, sicer pripravljene na različne načine, in soja. »Lahko bi nam pripravili pico,« predlaga. Okus riža in zloženek ji ni všeč, pohvalila pa je izbiro več vrst solate, predvsem ima rada zelje in rdečo peso.

Janjina sošolka **Eva** pravi, da je hrana dobra, všeč pa ji je tudi, ker ji ustrezata oba menija, zato so njeni jedilniki pestri. »Sendvičev smo se bili že preobjedli,« ocenjuje prejšnjo dijaško prehrano in ugotavlja, da se zdaj ona in sovrstniki bolje počutijo ter imajo več energije, pa še žepnino prihranijo. Pohvalila je tudi prijazno osebje Sloresta, ki bolj lačnim nameni nekoliko večje porcije, predvsem prvega menija. Zadovoljna je tudi z

napitki. Tudi gneče v jedilnici ni, saj, kot pravi, si je vsak izbral čas, ki mu najbolj ustreza.

Zan iz 3. c-razreda si želi manj golažev in svinjine, pogostejše pa puranje in piščančje meso ter veliko zelenjave. Porcije bi bile lahko nekoliko večje, pripominja, a njegova skupna ocena malice je: »Sploh ni slabo in veliko bolje je kot prej, ko smo si malico morali kupovati.«

Dijaki so bolj zbrani pri pouku

Vodja prehrane na Gimnaziji Ravne je profesorica **Vanja Karner**, ki je kritična do dijaške prehrane v preteklosti. »Dijaška prehrana je bila neurejena, dijaki so se nezdravo prehranjevali, predvsem s sendviči, zato smo imeli s tem v zvezi tako dijaki kot profesorji vedno veliko pripomb.« Poudarila je, da je zdrav način prehranjevanja v obdobju odraščanja izjemno pomemben. O novi ureditvi prehrane na šoli ima pozitivno mnenje: »Opažamo, da se je zdaj izboljšalo tudi delo v šoli, zlasti v popoldanskem času, dijaki niso tako nemirni kot prej.«

Zelo zadovoljna je tudi s sodelovanjem s Slore-

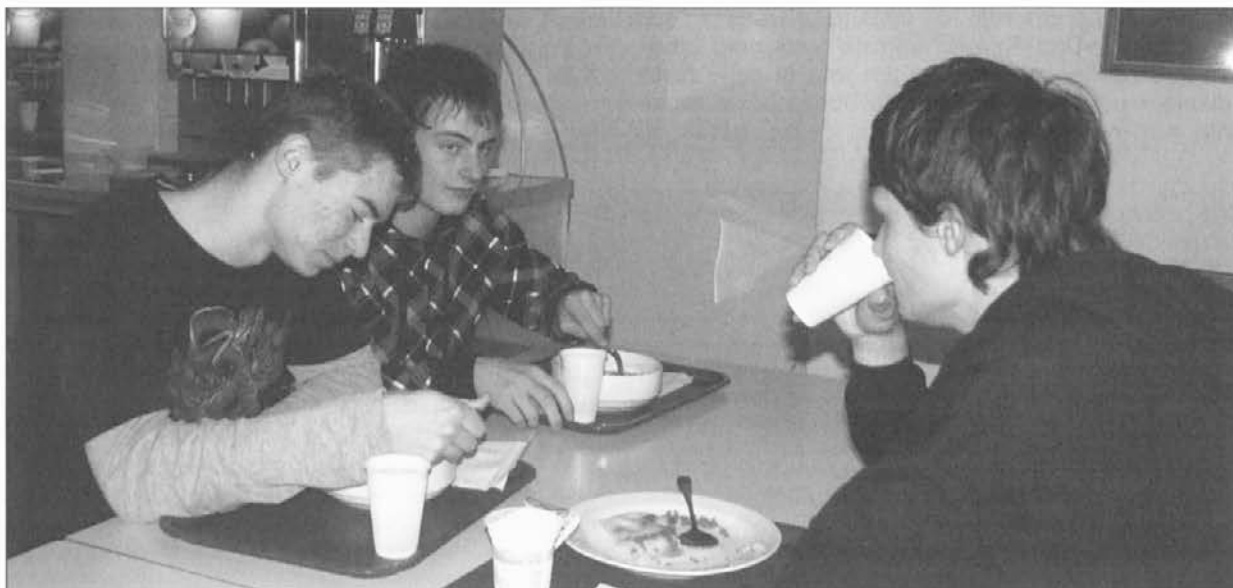

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Ob druženju, klepetu in dobri hrani odmor hitro in prijetno mine.

Foto: Matej Kodrin.

V jedilnici v dveh šolskih urah topli obrok použije šeststo dijakov.

stom: »Zelo so pozorni, prisluhnejo našim priporočam in se v okviru določenega cenovnega razreda trudijo za čim bolj zdravo prehrano.« Izpostavila je tudi, da brez (prilagojenega) toplega obroka niso ostali niti dijaki, ki morajo zaradi bolezni uživati posebno dietno hrano. Gimnazijci so malice deležni tudi na športnih dnevih in ekskurzijah, ko jim v Slorestu pripravijo t. i. lunch paket.

»Še vedno opažamo, da bi dijaki radi jedli pice in hamburgerje, to je pač moč navade, a sčasoma se bodo navadili na drugačen način prehranjevanja,« ugotavlja, obisk v jedilnici pa njene besede potrjuje.

Raznolika hrana je najbolj zdrava

Alenka Šart iz Sloresta, vodja razdeljevalne kuhinje v ŠC Ravne, pravi, da je bila pozitivno presenečena, ker so dijaki novo ureditev prehrane tako dobro sprejeli. V začetku jim enolončnice, ki so na jedilniku dvakrat na teden, niso preveč dišale, a so se nanje počasi le navadili in jih sprejeli. »Dijaki se postopno navajajo na raznoliko hrano, ki je najbolj pomembna za razvoj in zdravje,« pravi in poudarja, da jedilnike potrjuje ministrstvo, da se ravna po letnih časih in da jih delno tudi spremenijo, če opazijo, da katera hrana ostaja. »Dijaki imajo najraje testenine, cmoke in štruklje, medtem ko jim jota in zelje nista dišala,« ugotavlja. V Slorestu opažajo, da mladi niti niso navdušeni jedci mesa, če že, potem bi

Primer tedenskega jedilnika (26.–30. 1. 2009)

- Pon.:** 1. meni: piščančji ragu s smetano in koruzo, testenine, solata
2. meni: rižota z gobicami, solata
- Tor.:** 1. meni: pašta fižol, hrenovka, jogurt
2. meni: sirovi štruklji, jogurt
- Sre.:** 1. meni: hamburger
2. meni: vegi burger
- Čet.:** 1. meni: golaževa enolončnica s svinjino, rogljiček
2. meni: sirova zloženska, jogurt
- Pet.:** 1. meni: ocvrt oslič, krompirjeva solata
2. meni: šampinjoni v smetanovi omaki, svačjki, solata
- Vsak obrok vsebuje tudi kos kruha in napitek.

jedli puranje in piščančje meso. Tudi mlečni izdelki jih ne pritegnejo preveč, marsikdo namreč ne vzame jogurta. Prav tako ostaja tudi sadje. Presenetljivo pa so dijaki vse bolj navdušeni nad solato; v Slorestu skušajo njihovim željam čim bolj ustreči, zato jim dnevno ponujajo tri vrste solate.

Alenka Šart pravi, da je pozitiven odziv na topli obrok opaziti tudi med dijaki Srednje šole Ravne, kjer je sicer dijakom na voljo le en meni, razdeljevalnica pa je začasno urejena v prostorih Tuša.

A. Č.

Spremenjena imena podjetij

V decembrski številki smo pisali o predvidenem preimenovanju podjetja Stroj. Postopek je že končan in od 19. decembra lani se podjetje imenuje **Litostroj Ravne d. o. o.**

Prav tako decembra lani (12. 12. 2008) je bila v podjetju Elvip Ravne opravljena oddelitev del podjetja s prevzemom v drugo podjetje. Po spremembi in vpisu v sodni register je firma zdaj **ELVIP elektromehanika, vzdrževanje, inženiring, proizvodnja in trgovina d. o. o.** ali skrajšano **ELVIP d. o. o.**

Do spremembe je prišlo tudi v poimenovanju Odvetniške pisarne Kos in partnerji, o. p., d. n. o. Po preoblikovanju konec lanskega leta se zdaj imenuje **Odvetniška pisarna Kos in partnerji, d. o. o.**

A. Č.

KULTURNI UTRIP

Spominski kotiček Leopoldu Suhodolčanu v OŠ Franja Goloba na Prevaljah

Osnovna šola Franja Goloba Prevalje je 22. decembra 2008 praznovala 45. rojstni dan.

Pri izgradnji nove šole (1963) je imel najpomembnejšo vlogo ravnatelj Leopold Suhodolčan, ki je ravnateljaval na šoli 17 let (1957–1974). Svečanost ob obletnici šole smo zato povezali s postavitvijo spominskega kotička Leopoldu Suhodolčanu, v zahvalo za njegov ustvarjalni delež pri razvoju šole in za njeno prepoznavnost v slovenskem prostoru.

Spominski kotiček je sestavljen iz dveh sklopov. V steklenih vitrinah so razstavljena mladinska dela Leopolda Suhodolčana, predstavljene so prve izdaje, če teh nismo pridobili, so kasnejše izdaje; dela so razvrščena kronološko. Razstavljenih je tudi 18 prevodov, ki nam jih je podarila žena Marija Suhodolčan. Drugi sklop sestavlja šest razstavnih panojev, na katerih v fotografiji in besedi prepoznavamo življenje in delo Leopolda Suhodolčana.

Najprej se sprehodimo skozi mejnike njegovega življenja, listamo družinski album in spoznamo njegov rojstni kraj Žiri, starše, brata, sestro in Prevalje, kjer si je ustvaril dom ter družino. Na Prevalje je prišel kot mlad učitelj in bil dolga leta ravnatelj šole.

Suhodolčan je bil ustanovitelj in prvi mentor glasila Vigred, ki sodi med najstarejša šolska literarna glasila v Sloveniji, in pobudnik gibanja Bralna značka, ki se je razširilo s Prevalj po vsej Sloveniji, čez meje in mlade privabilo v svet literature ter branja. Največje in najodgovornejše poslanstvo pa je bilo pisateljstvo. Predstavljamo statistične podatke o številu pripovednih in dramskih besedil, gledaliških in lutkovnih iger, radijskih in televizijskih iger in prevodov.

Z naslovom Kako ohranjamo spomin na velikega moža Prevalj in Koroške zaključujemo spominski kotiček in predstavljamo, kje nas še danes pisatelj spremlja in nagovarja: Pionirska knjižnica na

Foto: arhiv OŠ Franja Goloba.

Panoji s podatki o pisatelju in ravnatelju Leopoldu Suhodolčanu pritegujejo pozornost mladih.

Ravnah je poimenovana po pisatelju, učenci berejo za Suhodolčanovo bralno značko, Suhodolčanova spominska soba je v Koroški osrednji knjižnici, Krojačkov dan se vsako leto odvija na Prevaljah, njegov kip stoji v Parku spomina na Prevaljah in od leta 2008 je urejen spominski kotiček v OŠ Franja Goloba na Prevaljah.

Spominski kotiček je namenjen predvsem našim učencem, saj jih bo lik Leopolda Suhodolčana spremljal dnevno ob njihovih šolskih korakih, mogoče pa bo privabil tudi osnovnošolsko mladino iz drugih slovenskih osnovnih šol.

Spominski kotiček bomo do kulturnega praznika in obletnice njegove smrti dopolnili z vitrinami, kjer bomo razstavili tudi njegova dela za odrasle in slike.

Idejna zasnova je delo Hedvike Gorenšek, fotografsko gradivo je iz osebnega arhiva Marije Suhodolčan - Dolenc in šolskega arhiva, novejša fotografije je posnel Franc Štrekelj, lektorstvo je opravila Maja Koležnik, oblikovalec je bil Igor Senekovič.

Za sodelovanje pri pripravi kotička se zahvaljujemo gospe Mariji Suhodolčan in občini Prevalje, ki je projekt finančno podprla.

Hedvika Gorenšek,
OŠ Franja Goloba Prevalje

Anžej Dežan prepeval na Ravnah

V okviru glasbenega abonmaja, ki ga pripravljajo Pihalni orkester železarjev Ravne, Glasbena šola Ravne na Koroškem in Koroški zavod za kulturo Ravne na Koroškem, je 17. januarja v glasbenem domu nastopil pevec Anžej Dežan. Ob spremljavi pianista Mirana Juvana je zapel nekaj večno zelenih pesmi v slovenskem, hrvaškem, angleškem in francoskem jeziku.

V prihodnjih mesecih bodo program abonmaja sooblikovali še: Stop – slovenski tolkalni projekt, Milan Kamnik, Jazz Brass kvintet in Kvartet saksofonov.

Foto: Miran Kodrin.

Anžej Dežan se je ob spremljavi Mirana Juvana prvič predstavil ravnskemu občinstvu.

Tunel za ozaveščanje o fenomenu samomora na humoren način

V ravenški Koroški osrednji knjižnici je bila 20. januarja predstavitev romana *Tunel, trgovina s samomorilskimi pripomočki*. O knjigi in tematiki, ki jo ta obravnava na humoren način, sta se pogovarjala avtor Žiga Valetič in Bogdan Dobnik, predsednik društva Ozara Slovenije, ki je izdala omenjeni roman.

Ideja napisati zabaven roman, ki obravnava pojav samomora, se zdi na prvi pogled nekoliko šokantna ali vsaj nenavadna, a ni novost v svetovni literaturi. Avtor se je zanj odločil nenačrtno, predvsem v želji napisati nekoliko drugačen roman, kot jih je večina slovenskih. Ti so po njegovem mnenju preveč pesimistični in premalo komunikativni. Bralci, tudi tisti, katerih svojci so naredili samomor in so zato prebolevali posebno bolečino, ki jim je kratila smeh, so mu poročali o iskrenem smehu, ki ga je pri njih sprožilo branje romana. Sicer pa je avtor prepričan, da humor potrebujemo in z njim težave lažje premagujemo.

Zgodba se odvija v stari Ljubljani v današnjem času, kjer deluje trgovina s samomorilskimi pripomočki (vrvmi, pištolami, strupi, vnetljivimi snovmi ipd.), po katerih je veliko povpraševanje. Ljudje pa z njimi niso zadovoljni, saj niso učinkoviti, zato jih vedno znova reklamirajo. Seveda trgovino kmalu zaprejo, poanta pa je jasna: nikomur ni uspelo narediti samomora (medicinska statistika sicer govori, da je od 25 poskusov samomora kar 24 neuspešnih).

Z izdajo knjige so v društvu Ozara Slovenija želeli spodbuditi pogovore o tej še vedno tako imenovani tabu temi (čeprav v Sloveniji vsako leto prostovoljno smrt izbere 500 ljudi, na Koroškem je indeks samomorilnosti celo med najvišjimi). Vse premalo je tudi znano, da obstajajo rizične skupine, to so predvsem ljudje z duševnimi motnjami, zlasti z depresijo in s shizofrenijo (avtor pravi, da se je tudi s tovrstno boleznijo treba spopasti na osebni ravni, kot na primer z rakom). Skoraj nerazumljivo je tudi, da ob tako

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Avtor Žiga Valetič in moderator Bogdan Dobnik med pogovorom o romanu

pereči problematiki ni politične volje za sprejetje nacionalne strategije preprečevanja samomora, ki leži v predalih.

Žiga Valetič, ki se profesionalno sicer ukvarja z oblikovanjem, je ob pisanju romana spoznal, da o samomoru ni veliko literature, razen izjemno strokovnih prispevkov pokojnega dr. Andreja Marušiča in njegovih sodelavcev. Zato je začel zbirati gradivo (vsaj iz 15 knjig in različnih revij) in je napisal poljudno knjigo *Samomor*, večplastni fenomen, ki je tik pred izidom. V okvir njegovega večletnega projekta sodi tudi prevod priročnika za svojce samomorilcev (v Sloveniji je vsako leto prizadetih vsaj 3000 svojcev in prijateljev samomorilcev, žalovanje za njimi pa je specifično), mogoče pa tudi film po romanu *Tunel*, za katerega že piše scenarij.

Kljub zavedanju težavnosti tematike, ki Slovence opredeljuje kot narod, nagnjen k samomoru (povezave z alkoholizmom, delaholizmom, nacionalnim karakterjem, velikimi pritiski v hitrem vsakdanjem tempu in ob socialnih stiskah, razpadanju družin in zakonov ipd.), je Valetič prepričan, da so naše samoonhranitvene težnje in življenjska energija dovolj močne, da lahko težave premagujemo na drugačen način.

A. Č.

Človek po svetu, čebela po cvetu

V prostorih Koroškega pokrajinskega muzeja v Slovenj Gradcu je še do junija na ogled razstava o čebelarstvu na Koroškem z naslovom Človek po svetu, čebela po cvetu.

Muzej hrani obsežno Čarfovo zbirko panjskih končnic; lani so jih dvaintrideset restavrirali in okoli njih spletili zgodbo o čebelarstvu na Koroškem, so sporočili iz muzeja. Pri pripravi razstave so se povezali s čebelarskima zvezama Koroške in Slovenije, koroškimi čebelarskimi društvi in čebelarji ter s Čebelarskim muzejem.

»Razstava nas v uvodnem delu popelje skozi zgodovino čebelarjenja na Slovenskem in predstavi pomembne čebelarje 18. stoletja, kot so bili Peter Pavel Glavar, Anton Janša in Janez Anton Scopoli, ki zaznamovali ne le slovensko, ampak tudi svetovno čebelarstvo. Sledimo ustanovitvi Slovenskega čebelarskega društva za Kranjsko, Koroško in Primorsko leta 1897 v Ljubljani,« so o razstavi povedali v muzeju, kjer so raziskali tudi čebelarstvo na našem območju. »Po ustanovitvi osrednjega slovenskega čebelarskega društva so se začeli organizirati tudi čebelarji na Koroškem. Čeprav so se verjetno povezovali že prej, pa lahko kot začetek nji-

hovega organiziranega delovanja štejemo leto 1914, ko so bile ustanovljene čebelarske podružnice v Črni, Mežici, na Prevaljah, v Guštanju in Dravogradu. Po prvi svetovni vojni so ustanovili podružnice tudi drugje po Koroškem. Društva so s prekinitvami delovala vse do danes.«

Razstava predstavlja čebele (čebeljo družino, razmnoževanje in opravila čebel, čebelje paše in bolezni čebel) ter delo čebelarjev (opisan je še razvoj panjev in orodij ter pripomočkov, ki so tudi razstavljeni).

Z razstavo, popestreno tudi s panjskimi končnicami in fotografijami, so v muzeju želeli opozoriti na pomembno vlogo čebele za človeka in na spretnost čebelarjev.

»Delo čebelarjev se zdi enostavno, v resnici pa je zahtevno in odgovorno ter terja ogromno znanja, ki ga je treba ves čas bogatiti.«

A. Č.

ŠPORT IN REKREACIJA

SKEI Koroška organizator regijskega veleslalomskega tekmovanja

17. januarja je potekalo izbirno tekmovanje za državno prvenstvo SKEI v veleslalomu. Na smučišču v Črni na Koroškem se je pomerilo 90 tekmovalcev in tekmovalk v petih starostnih kategorijah. Med veleslalomisti in veleslalomistkami so bili tudi sodelavci in sodelavke družb z območja nekdanje železarne. Še posebej so se na regijskem prvenstvu SKEI Koroška izkazali: **Ivan Mlakar** ((2. mesto v kategoriji 36 do 45 let), **Dušan Stropnik** (3. mesto v kategoriji 46 do 50 let) in **Ivana Kragelnik** (1. mesto v kategoriji 46 do 50 let), vsi iz Sistemske tehnike.

Najboljši trije tekmovalci in tri tekmovalke iz vsake kategorije so se neposredno uvrstili na državno prvenstvo, ki bo na Soriški planini v začetku februarja.

Športni organizatorji pa na državni ravni že načrtujejo tudi tradicionalne letne sindikalne športne igre (v malem nogometu, odbojki, namiznem tenisu, vlečenju vrvi in še v čem) maja v Slovenski Bistrici.

Franc Duler

Foto: Franc Grabner.

Priznanje tudi za Ivano Kragelnik

Foto: Franc Grabner.

Najboljši trije so se uvrstili na državno prvenstvo.

Foto: Franc Grabner.

Tekmovalna ekipa iz Sistemske tehnike

Prva tekma letošnjega prvenstva vzhodne lige v športnem plezanju

V nedeljo, 18. januarja 2009, se je na veliki plezalni steni v športni hali pri OŠ Prežihovega Voranca Ravne odvijala 1. tekma letošnjega prvenstva Vzhodne lige Slovenije v športnem plezanju za mlajše kategorije.

Organizator prvenstva je zbor plezalnih klubov vzhodne Slovenije. Cilj prvenstva je približati najmlajšim tekmovalcem tekmovalno vzdušje za kasnejši lažji prehod na tekme državnega prvenstva. Seveda pa se tekmovalci udeležujejo tudi tekmovalci, ki nastopajo na državnem prvenstvu, ter tujci (Hrvati in Avstrijci). Kljub temu je glavni cilj predvsem zabava in prijetno tekmovalno vzdušje brez večjih stresov za otroke. Pleza se v težavnosti, na »flash« (tekmovalci se gledajo med seboj) in z varovanjem od zgoraj.

Organizacijo prve letošnje tekme je prevzel Alpinistični klub Ravne, ki je tovrstno tekmovalje priredil že sedmič zapored. Udeležilo se ga je 129 tekmovalcev iz 14 klubov, večinoma iz vzhodne Slovenije. V večini so bili tekmovalci iz štirih koroških klubov: AK Črna, AK Slovenj Gradec, AK Martinček Radlje in AK Ravne.

Tokrat so se organizatorji odločili, da bo tekmovalje potekalo po novem konceptu: vsak tekmovalec je plezal dve smeri, seštevek doseženih višin obeh pa je dal končni rezultat. Tekmovalje se je zaradi tega malo podaljšalo, kljub temu pa je bilo za tekmovalce prijaznejše, ker so se vsaj »naplezali«. Tekma je potekala tekoče. Poskrbeli so tudi za malico in skromnejše praktične nagrade.

Koroški plezalci so posegali po najvišjih mestih, kar dokazuje, da se v klubih z mladimi kontinui-

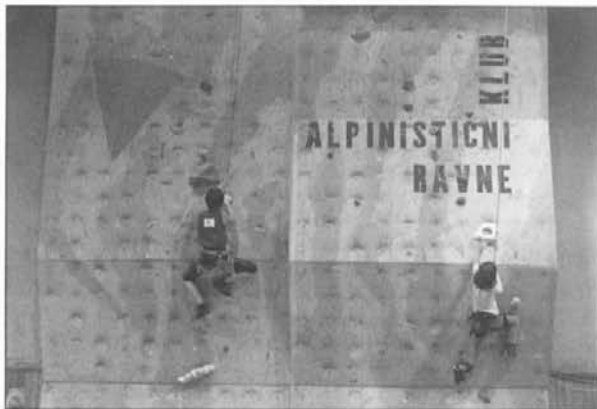

Foto: arhiv kluba AK Ravne.

Kdo bo zbral največ točk?

rano in kakovostno dela. Pomembno pa je predvsem to, da se mladi plezalci družijo, sklepajo nova poznanstva in si izmenjujejo izkušnje.

Omenimo le uvrstitve najboljših iz domačega kluba (vsi rezultati so objavljeni na www.climbers.si). Med tekmovalci, ki še ne tekmujejo na državnem prvenstvu, je med cicibani zmagal **Zan Sudar**, **Sara Glušič** je bila med cicibankami druga, **Nežka Pori** pa med mlajšimi deklicami šesta. Med starejšimi dečki je bil najbolj spreten **Jure Verčko**, med deklicami pa **Monika Zorčič**. Pri tekmovalcih z licenco so se v kategoriji starejši dečki izkazali **Andraž Karničnik** (1. mesto), **Klemen Dretnik** (3. mesto) in **Gregor Vezonik** (6. mesto), med starejšimi deklicami je zmagala **Živa Ledinek**, **Leja Špiler** pa si je priplezala 4. mesto.

Urška Vezonik, AK Ravne na Koroškem

Foto: arhiv kluba AK Ravne.

Ko se telovadnica spremeni v tekmovalno plezališče ...

Foto: arhiv kluba AK Ravne.

Najboljši plezalci med starejšimi dečki, med njimi tudi **Andraž Karničnik** (1.) in **Klemen Dretnik** (3.).

Foto: arhiv kluba AK Ravne.

Ciciban **Zan Sudar** na prvi stopnički

POROČILA

Intervencije PGE Koroškega gasilskega zavoda v januarju

Na ZGO-ju

1. 1. 2009 so poklicni gasilci po vklopu javljalnika požara pregledali poslovne prostore Sistemске tehnike, 6. 1. 2009 so po vklopu javljalnika požara pregledali poslovne prostore Metala Ravne, 7. 1. 2009 so sodelovali pri delovni nesreči v Metalu Ravne, 8. 1. 2009 so pregledali proizvodne prostore v jeklarni Metala Ravne, 17. 1. 2009 so sodelovali pri nujenju prve pomoči obolelemu delavcu Metala Ravne, 19. 1. 2009 so po vklopu javljalnika požara pregledali proizvodne prostore v jeklarni Metala Ravne, 20. 1. 2009 so sodelovali pri nujenju prve pomoči in prevozu obolelega delavca Metala Ravne, 22. 1. 2009 so po vklopu javljalnika požara ob 13.06 in 15.44 pregledali proizvodne prostore Metala Ravne, 23. 1. 2009 so po vklopu javljalnika požara pregledali proizvodne prostore Metala Ravne, 24. 1. 2009 so po vklopu javljalnika požara pregledali proizvodne prostore Sistemске tehnike, 26. 1. 2009 so ob 8.31 in 10.14 ter ob 14.48 po vklopu javljalnika za padec tlaka pregledali proizvodne prostore Metala Ravne, 27. 1. 2009 so sodelovali pri delovni nesreči v Croning livarni in 29. 1. 2009 so sodelovali pri delovni nesreči v livarni Metala Ravne.

Druga pomoč in intervencije

1. 1. 2009 so z avtolestvijo sodelovali pri požaru v Dravogradu, 4. 1. 2009 so intervenirali pri prometni nesreči v Šentanelu, 8. 1. 2009 pri prometni nesreči v Podpeci, 11. 1. 2009 pri travniškem požaru na Javorniku, 18. 1. 2009 so nudili prvo pomoč vozniku osebnega vozila na Ravnah, 20. 1. 2009 so posredovali pri prometni nesreči pri Dulerju, 21. 1. 2009 pri prometni nesreči na Dobrih, 21. 1. 2009 so pomagali reševalcem pri prenosu pacienta v reševalno vozilo na Javorniku, 21. 1. 2009 so posredovali pri prometni nesreči na Selah, 24. 1. 2009 pri prometni nesreči v Mislinski Dobravi, 24. 1. 2009 pri prometni nesreči v centru Prevalj, 28. 1. 2009 so odstranjevali podrtlo drevo in sprostili promet na cesti Ravne-Kotlje, 28. 1. 2009 so z avtolestvijo sodelovali pri dimniškem požaru v Dravogradu in 29. 1. 2009 so pomagali reševalcem pri prenosu pacienta.

Direktor: Roman Lupuh, dipl. org.-men.

Kadrovska gibanja v decembru

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

Za določen čas so zaposlili novega sodelavca v Sistemski tehniki, v Petrolu Energetiki pa so število zaposlenih povečali za dva sodelavca, in sicer v Štorah. V Strojih imajo novega sodelavca za določen čas. V drugih družbah ni bilo sprememb.

Prekinitve delovnega razmerja

Iz Sistemске tehnike sta sporazumno odšla dva sodelavca, iz Strojev pa sodelavka. Iz SŽ-Opreme Ravne poročajo o eni izredni odpovedi pogodbe o zaposlitvi. V drugih družbah ni bilo sprememb.

Pripis: Objavljamo podatke le za družbe, ki še naročajo Informativni fužinar.

Po podatkih kadrovskih oddelkov podjetij povzela A. Č.

Informativni fužinar, št. 2, februar 2009. Glasilo družb, nastalih iz Železarne Ravne. ISSN: C500-0572.

Založnik: Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, 2390 Ravne na Koroškem.

Uredništvo: glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron - Kodrin, lektor Miran Kodrin, prof.

Tel.: (02) 870 6441. Faks: (02) 82 23 013. Elektronski naslov: andreja.cibron@metalaravne.com.

Prelom in tisk: ZIP center, d. o. o., Koroška cesta 14, 2390 Ravne na Koroškem. Naklada: 790 izvodov.

Objavljenih prispevkov ni dovoljeno kakorkoli ponatisniti brez pisnega dovoljenja uredništva.

DRUŽBA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH 31. 12. 2008
PETROL ENERGETIKA	35
RAVNE	95
ŠTORE	40
KOROŠKI GASILSKI ZAVOD	14
SLOREST (ZGO Ravne)	29
SISTEMSKA TEHNIKA	258
SISTEMSKA TEHNIKA ARMAS	17
STROJI	116
SŽ-OPREMA RAVNE	139

RAZVEDRILO

Svetovni književniki v premetankah

Navodilo: Iz desetih izjav lahko s prestavljanjem črk v poudarjenih besedah dobite imena in priimke besednih ustvarjalcev.

1. Pisateljski **MURNI** in sivci iz socialističnih držav smo si dostojne **NAKLADE** disidentskih knjig zagotovili v emigraciji.
2. Bralcem lahko dokažem, da je veronski **ROMEO** pravi **BUTEC**.
3. Diletantski pisatelj je kakor **KOMIK** brez **GRIMAS**.
4. Kadar **BLAGI** glasovi – **VOKALI** in konzonanti (soglasniki) – prav zaplešejo, takrat tudi pisateljski poklic ni od **MUH**.
5. Kdor ima **DAR** govora, naj opusti **PRITLEHNO** izražanje.
6. **MISLECU** je **DANO** poslanstvo razsvetljenja nevednih.
7. **V OCEAN** besed spuščam **FATALNE** ideje.
8. Bogata **PONUDBA** rimske mitologije med hišne bogove uvršča **LARE** in penate.
9. Mladostne **NOROSTI** se ne podrejajo nobeni **NORMI**.
10. Ob letu **OSOREJ** se bo nabralo nekaj **GLOS**, predvsem tista o oslovem **RIGU**.

Miran Kodrin

Rešitve:
1. MILAN KUNDERA
2. UMBERTO ECO
3. MAKSYM GORKI
4. MIHAIL BULGAKOV
5. HAROLD PINTER
6. CLAUDE SIMONE
7. ANATOLE FRANCE
8. PABLO NERUDA
9. TONI MORRISON
10. LUIS JORGE BORGES

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

